

CULTUUR

'NIET BANG VOOR SCHOONHEID'

Ulrike Heydenreich tekent en vouwt bergpanorama's

Perfectie heeft een naam: Ulrike Heydenreich. Met uiterste precisie tekent, knipt en vouwt deze Duitse kunstenaarres ijle berglandschappen en -panorama's. „Niets is spontaan in mijn werk. Altijd ben ik op zoek naar de ideale compositie.”

door Paola van de Velde

Uit haar vergezichten spreekt een intens romantisch verlangen naar een ongerepte natuur en vrijheid. „Ik ben niet bang voor schoonheid”, zegt ze lachend.

Verlangen naar de verte heet haar eerste museale solo-expositie, die niet in haar vaderland, maar in Nederland, in het Museum Panorama Mesdag wordt gehouden. Een bijzondere plek, die haar als een handschoen past. „Ik heb al jaren boeken over oude 19e-eeuwse panoramaschilderijen in de kast staan, maar wist eigenlijk niet dat ze nog bestonden. Ik vind het prachtig dat mijn werk nu nabij Mesdags illusionistische meesterwerk hangt. Het is zo fascinerend!”

Liefde

De kunstenaar die in Düsseldorf woont en werkt, groeide op in Zuid-Duitsland, niet ver van de bergen. „Met ons gezin gingen we bijna iedere vakantie naar de Alpen”, vertelt ze. „Zo is mijn liefde voor oneindige vertes ontstaan. En hoewel ik zelf niet klim of alpinist ben, fascineren landkaarten mij, vooral die met hoogtevverschillen en klimroutes. Ik gebruik ze in mijn werk, bijvoorbeeld door er draadtekeningen op te maken, collages van samen te stellen of ze te vouwen.”

Ook navigatiekaarten, die vaak uiterst moeilijk te lezen zijn voor wie hierin niet getraind is, hebben haar belangstelling. „Wat mij hierin intrigeert is dat die mappen tweedimensionale weergaven zijn van iets dat in werkelijkheid driedimensionaal is. Voor mij gaat het dan ook om de tekening, het lijnenspel *an sich*, niet zo zeer om de informatie die de kaart biedt”, legt ze uit.

Thuis in haar atelier heeft een grote verzameling historische topografische kaarten, ansichten en berg-

Ulrike Heydenreich aan het werk in haar atelier.

FOTO MARCUS FEGER

panorama's. Op een hyperesthetische manier geeft Heydenreich deze een tweede leven. Zo plooit ze geografische kaarten als een kraag en vouwt ze rond als een nieuw panorama. „Vouwen stelt me in staat om iets dat recht en plat is, rond en volumineus te maken. En om een perfecte cirkel te maken”, legt ze uit. „Mijn werk is speels en wiskundig tegelijkertijd.”

„Het idee voor panorama's kwam toen ik me begon af te vragen: waar bevind ik me op dit moment? Als ik helemaal ronddraai, wat zie ik dan? Net als Mesdag heb ik ook mijn eigen *Panorama Drawing Device* ontworpen.

'Mijn werk is speels en wiskundig'

Hij gebruikte een glazen cilinder waarmee hij op het Seinpostduin stond om in 1880 het dorp Scheveningen en het strand vast te leggen. Ik dacht in 2003 een mobiel tekenapparaat op wiel-tjes uit, dat me in staat stelde overal rondgezichten te maken.”

Inmiddels is dat ding, dat ze onder meer tijdens een verblijf in New York gebruikte, een museumstuk geworden. Het gevaarte staat nu ook opgesteld in Museum Panorama Mesdag. „Het bleek veel te zwaar en log te zijn in de praktijk”,

stelt Heydenreich, die studeerde aan de roemrijke Bauhaus Universiteit in Weimar.

Spel

Het meest indrukwekkend zijn de delicate sneeuw- en gletsjerlandschappen die de Duitse met potlood tekent. Ze doen extreem realistisch aan, maar ze bestaan goed beschouwd niet: ze zijn samengesteld uit tal van foto's, schetsen en herinneringen. Niet zelden plaatst ze die tekeningen in een wit, gevouwen passepartout, dat een zekere mate van architectuur en diepte suggereert. „Ik speel voortdurend een spel met de illusie van ruimte en werkelijkheid.”

T/m 17 september in Museum Panorama Mesdag, Den Haag.

Mrs. Lovett (Simone Kleinsma I.) en Sweeney Todd (Hans Peter Janssens) sluiten een macaber verbond. FOTO SET VEXY

DE SMAAK VAN WRAAK KLINKT ALS EEN KLOK

SWEENEY TODD

WAT: musical
WIE: MediaLane Theater
SPEL: o.a. Simone Kleinsma, Hans Peter Janssens, Lone van Roosendaal, Jonathan DeMoor
INFO: sweeneytodd.nl
★★★★☆

De een z'n dood is de ander z'n brood. Dat wordt in het geval van *Sweeney Todd: the demon barber of Fleet Street* wel erg letterlijk genomen.

Benjamin Barker wordt ten onrechte verbannen naar een straffkamp in Australië, omdat rechter Turpin zijn vrouw begeert. Jaren later weet Barker te ontsnappen en keert hij terug naar Londen, met maar een doel voor ogen: wraak. Onder de valse naam Sweeney Todd neemt hij als barbier zijn intrek in zijn oude appartement, boven de slechtlopende pastetjeszaak van Mrs. Lovett. De twee sluiten een macaber, bloeddorstig verbond.

De grote kracht van deze musical van Stephen Sondheim uit 1979 zit 'm bovenal in de muziek. Nummers als *The worst pies in London*, *Green Finch and Linnet Bird* en *Johanna* (overigens uitstekend vertaald door Koen van Dijk) vergen vocaal nogal wat van de acteurs, maar wanneer dat in orde is, heb je verder ook niet al te veel poes-

pas meer nodig voor een overtuigende uitvoering.

En deze *Sweeney Todd* klinkt inderdaad als een klok. Dat geldt niet alleen voor Simone Kleinsma, die na exact dertig jaar opnieuw in de huid van Mrs. Lovett kruipt, maar voor de voltallige cast; van Hans Peter Janssens als de bloedbarbier, Jonathan DeMoor als Anthony, Valerie Curlingford als Johanna en het ensemble.

Zeker muzikaal gezien is deze productie voor de liefhebbers van het werk van de grootmeester Sondheim een ware traktatie. Toch wringt er iets in de regie van Frank Van Laecke, die het stuk van het Victoriaanse Londen naar een gevangenis verplaatste, waar de bajesklanten gezamenlijk het verhaal van Sweeney Todd vertellen middels bakstenen die pastetjes moeten voorstellen en glasherven een barbiersmes zijn.

De verbeelding prikkelen is een groot goed, maar in dit geval haalt het ook de angel er enigszins uit. Juist het rafelrandje en de zwarte humor zijn typerend voor *Sweeney Todd*. Dat is altijd al een balanceract, maar hier is het een en ander net iets te veel gladgestreken. Dat gaat ten koste van een zekere dreiging, maar gelukkig weet met name Kleinsma dan wel weer raad met de humor.

Esther Kleuwer

PARTNERRUIL MET VOORBEDACHTEN RADE

'ZOMER IN FRANKRIJK'

Wat: komedie, romantiek
Regie: Mark de Cloe
Met: Fockeline Ouwerkerk, Tjebbo Gerritsma, Jan Kooijman, Jasmine Sendar
★★★★☆

Met *Zomer in Frankrijk* beloven de makers ons een 'zinderende' filmvakantie aan de Côte d'Azur. Maar weet wel dat regisseur Mark de Cloe en scenariste Nienke Römer (het team achter deze romkom) eerder verantwoordelijk waren voor luie en aartsflauwe zwijmfelms als *Mannenharten* en *Niks vreemds aan*. En helaas: ook in *Zomer in Frankrijk*

wil de zon nooit echt doorbreken.

Twee bevriende stellen en hun kinderen gaan op zomervakantie naar Zuid-Frankrijk. Eenmaal daar blijken de moeder van gezin 1 Marie (Fockeline Ouwerkerk) en de vader van gezin 2 Walt (Tjebbo Gerritsma) meer dan warme gevoelens voor elkaar te koesteren. Om de ongemakkelijke situatie zo pijnloos mogelijk op te lossen, proberen de twee ook elkaars partners (Jan Kooijman en Jasmine Sendar) aan elkaar te koppelen.

Toegegeven: het basisidee van een voorbedachte partnerruil is binnen het

uitgeholde genre van de Nederlandse romantische komedie nog best te pruimen. Maar in handen van De Cloe en Römer is ook *Zomer in Frankrijk* weer een inspiratieloze invul oefening geworden. Het eerste stokbroodje met camembert is nog niet uitgeserveerd of daar schalt zwijmelballade *Une belle histoire* van chansonnier Michel Fugain al uit de boxen.

Natuurlijk zijn belegen grapjes over jeu-de-boulesballen dan niet ver weg. En dan is er ook nog gedoe rond een vakantie liefde van één van de kids, een opsluiting in een wijnkelder en een aanloophond.

De bevriende stellen op een wijnproeverij bij Ilja Gort.

Maar het kwalijkst van alles: de toch sympathieke Ouwerkerk en Gerritsma weten nergens een échte

vonk of knetter te genereren. Dan heb je als romkom toch een probleem.

Eric le Duc